

Повідомлення Броуді

КУПИТИ

Хорхе Луїс Борхес (1899 – 1986) – культовий автор інтелектуалів, професор *honoris causa* провідних університетів світу й провідник Вавилонською бібліотекою й чи не всіма бібліотеками світу. Великий аргентинський письменник створив незвичайне послання – «Повідомлення Броді». За псевдодокументальністю й алюзіями цього метатексту ховаються загадки історії, глибокі знання про людство, його богів й кумирів, видимі й невидимі світи. Камертоном збірки історій є Біблія, її сюжети й етика, інтерпретована простими словами. А проте: «Істинно кажу вам, Бог лише збирається створити цей світ». Книжка видана за кошти гранту інституційної підтримки.

БОР ХЕС

ПОВІДОМЛЕННЯ БРОУДІ

Переклад Галини Грабовської

*Obra editada en el marco del Programa «Sur»
de Apoyo a las
Traducciones del Ministerio de Relaciones Exteriores
y Culto de la República Argentina*

Programa **Sur**

*Це видання здійснено
в рамках Програми підтримки перекладів «Sur»
Міністерства закордонних справ
та культу Аргентинської Республіки*

Jorge Luis
BORGES

EL INFORME DE BRODIE

Alianza Editorial

Хорхе Луїс
БОРХЕС

ПОВІДОМЛЕННЯ БРОУДІ

*З іспанської переклала
Галина Грабовська*

ЛЬВІВ

УДК 821.134.2

Б-83

Хорхе Луїс Борхес

ПОВІДОМЛЕННЯ БРОУДІ

Новели

З іспанської переклала Галина Грабовська

Jorge Luis Borges

EL INFORME DE BRODIE

El informe de Brodie fue publicado originalmente en 1970.

© María Kodama, 1995

© Alianza Editorial, S.A., Madrid, 1974, 1977, 1979, 1980, 1982, 1987, 1990, 1993, 1994, 1996, 1997, 1998

Хорхе Луїс Борхес (1899 – 1986) — культовий автор інтелектуалів, професор *honoris causa* провідних університетів світу й провідник Вавилонською бібліотекою й чи не всіма бібліотеками світу. Великий аргентинський письменник створив незвичайне послання — «Повідомлення Броуді». За псевдодокументальністю й алюзіями цього метатексту ховаються загадки історії, глибокі знання про людство, його богів й кумирів, видимі й невидимі світи. Камертоном збірки історій є Біблія, її сюжети й етика, інтерпретована простими словами. А проте: «Істинно кажу вам, Бог лише збирається створити цей світ».

Усі права застережені. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко».

EL INFORME DE BRODIE Copyright © 1970,

Maria Kodama. All rights reserved

© Галина Грабовська, український переклад, 2020

© «Видавництво Анетти Антоненко», 2020

ISBN 978-617-7654-49-9

Зміст

7	Пролог
11	Зайда
17	Негідний
25	Історія Росендо Хуареса
33	Зустріч
41	Хуан Муранья
47	Старша пані
55	Поєдинок
63	Ще один поєдинок
69	Гваякіль
79	Євангеліє від Марка
87	Повідомлення Броуді

Пролог

Останні повісті Кіплінга були не менш химерними і безвідрадними, ніж твори Кафки або Джеймса, які вони безперечно перевершують; але 1885 року в Лахорі він узявся за написання серії коротких оповідань у неविगадливій манері, які 1890-го збере воєдино. Немало з них — «In the House of Suddhoo», «Beyond the Pale», «The Gate of the Hundred Sorrows» — є лаконічними шедеврами; одного разу мені подумалось, що те, що задумав і здійснив геніальний хлопець, може повторити — і це не буде нескромністю — чоловік на межі старості, який знає своє ремесло. Плодом того міркування став цей том, який оцінюватимуть мої читачі.

Я здійснив спробу — не знаю, наскільки вдалу — редакції неविгадливих оповідань. Не ризикну стверджувати, що вони прості; нема на світі жодної сторінки, жодного слова, які були б такими, позаяк в усіх них — цілий всесвіт, чиею найочевиднішою прикметою є складність. Хочу лише пояснити, що я не є — і ніколи не був — тим, кого раніше називали байкарем або притчеписцем, а тепер ідейним письменником. Я не прагну бути Езопом. Мої оповідання, як і розповіді «Тисячі і однієї ночі», мають на меті розважати і зворушувати, а не переконувати. Такий намір не означає, що я замкнувся, як говорив Соломон, у вежі зі слонової кістки. Мої політичні переконання добре відомі; я записався до Консервативної партії, це — різновид скептицизм-

му, і ніхто не називав мене комуністом, націоналістом, антисемітом, прибічником Чорної Мурахи* чи Росаса. Гадаю, з часом ми здобудемо право жити без держави. Я ніколи не приховував своїх поглядів, навіть у найважчі роки, але не дозволяв, аби вони позначалися на моїх літературних творах, хіба що тоді, коли мене до цього змусив запал Шестиденної війни. Писання — загадкова річ; наші судження є ефемерними, тож я погоджуюся радше з тезою Платона про Музу, аніж з По, який вважав — чи вдавав, що вважає, — що написання вірша є діянням розуму. Мене не перестає дивувати те, що класики сповідували романтичну тезу, а поет-романтик тримався класичної засади.

Окрім тексту, який дав назву цій книжці і є відверто похідним від останньої мандрівки Лемюеля Гуллівера, мої оповідання — якщо вдатися до модної нині термінології — є реалістичними. Гадаю, в них дотримано усіх умовностей жанру, не менш умовного, ніж інші, від якого ми скоро збудимося або й уже збудилися. Вони, як і належить, багаті на вигадані обставини, чудові приклади яких є в англосаксонській баладі про Молдон, датованій десятистим сторіччям, і в пізніших ісландських сагах. Два оповідання — не скажу які — написані в одному фантастичному ключі. Допитливий читач помітить певну внутрішню схожість. Деякі сюжети довго мене переслідують; я геть одноманітний.

Загальною фавбулою історії під назвою «Євангеліє від Марка», що є найкращою у збірці, я завдячую одному зі сновидінь Уго Родрігеса Мороні; боюсь, я зіпсував її змінами, які моя уява чи мій здоровий глузд вважали

* Чорна Мураха — псевдо Гільєрмо Ойоса (1837 — 1918), який був прототипом образу гаучо в аргентинській літературі (*тут і далі — примітки перекладача*).

доречними. Бо зрештою література — це не що інше, як керований сон.

Я зрікся несподіванок барокового стилю; а також тих, які часто-густо пропонує несподіваний фінал. Загалом я волів підготовляти очікування або здивування. Багато років я думав, що мені вдасться написати добру сторінку за допомогою варіацій і нововведень; тепер, коли мені виповнилося сімдесят, гадаю, я знайшов свій голос. Вербальні модифікації не зіпсують і не покращать те, що я диктую, хіба тоді, коли вони можуть облегшити важке речення чи зменшити пафос. Кожна мова є традицією, кожне слово — спільним символом, і всі зміни, які здатен привнести новатор, нічого не варті; згадаймо чудові, але часто нечитабельні твори Малларме або Джойса. Цілком можливо, що ці резонні резони є результатом втоми. Уже похилий вік навчив мене миритися з тим, що я Борхес.

Мені однаково байдуже як до «Словника Іспанської королівської академії» — *dont chaque édition fait regretter la précédente**, за сумною оцінкою Поля Груссака, — так і до товстезних словників аргентинізмів. Усі вони, видані і по цей, і по той бік океану, схильні підкреслювати відмінності і роз'єднувати мову. У зв'язку з цим мені пригадується, як Роберто Арльту закинули незнання люнфардо і він відповів: «Я виріс у Вілья-Луро, серед убогих і лихих людей, і насправду не мав часу вчити такі речі». Бо й справді, люнфардо є літературним жартом, вигаданим складачами сайнете і танго, а мешканці передмість його не знають — хіба що їх просвітили грамплатівки.

Я розмістив свої оповідання на певній віддалі — і в часі, і в просторі. Так уява може працювати вільніше.

* Кожне видання якого змушує нас шкодувати за попереднім (фр.).

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.

BOOK2GO
ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

КУПИТИ